

A Fővárosi Törvényszék a Varga Ügyvédi Iroda () által képviselt KQUN Hungária Kft. (1173 Budapest, Strázsahegyi dűlő 7.) I. rendű és KQUN Sport Kft. (1183 Budapest, Haladás u. 8.) II. rendű felpereseknek a dr. Nacsá Mónika jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., hivatkozási szám: Vj/98/2010.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. évi március hó 11. napján kelt 5.K.31.748/2014/27. számú ítélete ellen a felperesek által 31. sorszám alatt előterjesztett és a Fővárosi Törvényszék előtt 3. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán a 2015. évi november hó 25. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket arra, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 100.000 (azaz egyszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – az I. rendű felperes 320.000 (azaz háromszázhuszezer) forint, míg a II. rendű felperes 80.000 (azaz nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A KQUN víz oxigén tartalmú speciális ivóvíz, melynek nagykereskedelmi forgalmazását az I.r. felperes, míg 0,5 literes kiszerelésben KQUN Sport víz változatának forgalmazását továbbértékesítőként a II.r. felperes végezte 2007, illetve 2008 évektől. A felperesek 2008. szeptember 1-jétől 2010. október 6. napjáig terjedő időben újsághirdetésekkkel, szórólapokkal és saját honlapjaikon népszerűsítették a termékeket. Az alperes 2010. október 6. napján indított versenyfelügyeleti eljárást, mert valószínűsítette, hogy a felperesek a víz népszerűsítése során a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) rendelkezéseit, a mellékletének 17. pontját, illetve az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) rendelkezéseit megsértették. A vizsgálat a 2008. szeptember 1. napjától az eljárás megindításáig (2010. október 6. napjáig) terjedő időszakra vonatkozott. Az alperes beszerezte a felperesek nyilatkozatát, az általuk becsatolt iratokat értékelte, egyben beszerezte az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) és az Országos Gyógyszerészeti Intézet (a továbbiakban: OGYI) álláspontját is. Megkereste az Egészségügyi Tudományos Tanácsot (a továbbiakban: ETT),

és értékelte az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet (a továbbiakban: Rendelet) előírásait is. Mindezek alapján az alperes a 2012. évi december hó 13. napján kelt Vj/098-45/2010. számú határozatában megállapította, hogy a felperesek K AQUN víz, illetőleg K AQUN Sport víz elnevezésű termékek kapcsán tett kijelentései, melyek szerint „a K AQUN víz mellékhatások nélkül jelentősen megemeli szervezetünk NK-sejtjeinek számát, így a vírussal, baktériummal fertőzött, illetve tumorossá vált sejtek elpusztításához több NK-sejt áll a szervezet rendelkezésére. Vélhetően fokozza a sejtés immunválaszt, valamint a fehérvérsejtek ölükepeességének fokozódását eredményezi”, illetve „a K AQUN Sport víz ... segít a betegségek távol tartásában” gyógyhatás-állításnak tekintendők, így kereskedelmi kommunikációban való szerepeltetésük az Éltv. 10.§-ának (3) bekezdésébe ütközik, és ekként a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül. Az alperes a határozatban azt is megállapította, hogy a felperesek a K AQUN víz és K AQUN Sport víz elnevezésű termékkel kapcsolatban az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló Rendelettel ellentétes módon tettek közzé egészségre ható állításokat a szervezet méregtelenítésével és az immunrendszer erősítésével összefüggésben, mely magatartásuk beleütközik az Éltv. 10.§-ának (2) bekezdés b) pontjába és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül. Ezért az I.r. felperessel szemben 4.000.000 forint, a II.r. felperessel szemben 1.000.000 forint bírságot szabott ki, melynek megfizetésére kötelezte őket. Indokolásában idézte az Éltv. 10.§-ának (2) bekezdés b) pontját, valamint 10.§-ának (3) bekezdését, a Rendelet előírásait, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperesek az ivóvíz terméküknek a népszerűsítése során tiltott gyógyhatás-állításokat, illetve egészséghatás-állításokat fogalmaztak meg. Kiemelte, hogy az élelmiszerekkel összefüggésben az állítások igazolására csak az egyéb jogszabályi korlátok között kerülhet sor, e szerint pedig a felpereseknek élelmiszernek gyógyhatást, illetve egészségre vonatkozó hatást állítaniuk csak a jogszabályi keretek között lett volna módjuk jogszerűen.

A felperesek pontosított keresetükben az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérték. Állították, hogy a termékekkel összefüggésben tett állításaik valósak voltak, nem voltak félrevezetőek, azok kedvező élettani hatásokra, egészséghatásokra vonatkozó állítások. Kifogásolták, hogy a határozatban megfogalmazott gyógyhatás-állítás, illetve egészséghatás-állítás vonatkozásában jogszabályi fogalom meghatározás hiányában döntött az alperes és szakértőt sem rendelt ki. Állították, hogy az NK-sejtekkel kapcsolatos állításuk tudományos evidencia volt. Hangsúlyozták, hogy nem sértették meg az Éltv. 10.§-ának (2) bekezdés b) pontjának és 10.§-ának (3) bekezdésében írtakat, továbbá hangsúlyozták azt is, hogy állításaik alátámasztására tudományos vizsgálatot végeztek klinikai körülmények között. A TUKEB 42/2009. számú vizsgálat kapcsán pedig azt is hangsúlyozták, hogy a kifogásolt állításokat 2009. szeptember 28-át, a vizsgálat lezárását követően tették közzé, ezért azok ez okból sem lehetnek jogsértők. Arra is hivatkoztak, hogy a Rendeletben az engedélyezett állítások közösségi listájaként (úgynevezett EFSA lista) a vélelmezett jogsértő magatartás időpontjában még nem került közzétételre. Utóbb az első tárgyalást követően eljárási jogszabálysértésre is hivatkoztak.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta a határozatában írtakat

és hangsúlyozta, hogy sem eljárási, sem anyagi jogszabályt nem sértett döntése meghozatala során.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Indokolásában hangsúlyozta, hogy az alperesi határozat jogszerűségét a felperesek által megjelölt jogszabálysértés keretei között vizsgálta, melynek során a keresetlevélben foglaltakat, illetőleg az első tárgyaláson előadottakat vette figyelembe; az első tárgyalást követően előterjesztett kifogásokkal mint tiltott keresetváltoztatással a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 335/A.§-ának (1) bekezdése értelmében érdemben nem foglalkozhatott. Megállapította, hogy az alperes eljárási szabályt nem sértett, és nem tévedett, amikor szakértőt nem rendelt ki a kifogásolt tájékoztatások tartalmának megítélésére. A felpereseknek egyrészt az állításaik valóságtartalmát megalapozó vizsgálati eredményekkel már a tájékoztatások közreadása előtt kellett volna rendelkeznie, másrészt a jogszabályok által meg nem engedett tartalmak (gyógyhatás-állítás; egészséghatás-állítás) alátámasztott valóságuk esetén sem tekinthetők jogszerűnek. Végül azt is megállapította az elsőfokú bíróság, hogy szakértőt azért sem kellett kirendelnie az alperesnek, mert a KAQUN víz és KAQUN Sport víz népszerűsítése kapcsán tett tájékoztatásokat abból a szemszögből kellett értékelni, hogy azt a végső fogyasztók miként értelmezhetnék. Márpedig a KAQUN víz, illetve KAQUN Sport víz kapcsán hangoztatott hatások, miszerint azok növelik az NK-sejtjeink számát, így a vírussal, baktériummal fertőzött, illetve tumorossá vált sejtek elpusztításához több NK-sejt áll a szervezet rendelkezésére, illetve fokozza a sejt immunválaszt, valamint a fehérvérsejtek öléképességének fokozódását eredményezi és segít a betegségek távol tartásában olyan gyógyhatás-állításnak minősülnek, amelyeket jogszerűen közzétenni nem lehetett volna. Nem sértett az alperes jogszabályt akkor sem, amikor a felperesek terméke vonatkozásában az egészséghatás-állítás jogszerűtlenségét állapította meg, mert a felperesek által a KAQUN víz ivóvízként, illetve fürdőkúrában való alkalmazása során jelentősen fokozódó immunrendszeri működés hatékonyságára, adagolására vonatkozó kommunikáció ugyancsak jogszerű. A felperesek ténylegesen a közzétett tájékoztatások tartalmát nem vitatták, azt jogszerűnek tartották, ennek bizonyítására azonban a Pp. 164.§-ában foglaltak alapján hiteltérdemlően nem került sor. Mi több, a felpereseknek az alperesi határozat jogszerűségét kellett volna megdönteniük, mert az alperes ténylegesen azt rőttá a felperesek terhére, hogy termékükkel összefüggésben tiltott egészséghatás-állításokat és gyógyhatás-állításokat tettek közzé. E körben pedig az állítások valóságtartalma jelentőséggel nem bírt, miként azt az elsőfokú bíróság ítélete szerint az alperes megállapította. Az elsőfokú bíróság leszögezte még, hogy a felperesek a bírósággal összefüggésben érdemben kérelmet nem terjesztettek elő, míg az első tárgyalást követően előterjesztett kifogások tárgyában tiltott keresetváltoztatás folytán nem járhatott el.

A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetüknek való helyt adást kérték arra alapítottn, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatokból helytelen és hiányos tényállást állapított meg, és abból helytelen következtetéseket vont le. Fenntartották, hogy a gyógyhatás-állítás és egészséghatás-állítás kapcsán az alperes jogszabályi fogalommeghatározás nélkül hozta meg döntését, amely jogsértőnek minősül. Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság szakértőt nem rendelt ki, és arra hivatkoztak, hogy az általuk a KAQUN vízzel és KAQUN Sport vízzel összefüggésben közreadottak

értelmezését az átlagfogyasztó szemszögéből kellett volna meghatározni, márpedig sem az alperes, sem az elsőfokú bíróság nem tartozik bele az átlagfogyasztói körbe. Állították, hogy a NK-sejtekkel kapcsolatos állításaik valósak, illetőleg evidenciának minősülnek, amiből következően nyilvánvalóan nem lehettek jogsértőek. Az alperes és az elsőfokú bíróság is csak fikción alapuló döntést hozott. Állították, hogy a TUBEK 42/2009. számú vizsgálati eredmény alapján igaz, valós és pontos tájékoztatást adtak közre termékeikkel összefüggésben. Hangsúlyozták, hogy a fogyasztóknak alkotmányos joguk az egészségüket szolgáló legmagasabb szintű tájékoztatáshoz való jog. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a Rendelet szabályait és előírásait is tévesen alkalmazta. Az alperes által egészséghatásnak minősített állítások legfeljebb és legrosszabb esetben is egészségre vonatkozó állításnak minősülhetnek. Továbbra is fenntartották, hogy a Rendelet EFSA lista későbbi közzététele folytán az abban felsoroltak teljesülésének nem kellett relevanciát tulajdonítani (nem volt alkalmazható). Fenntartották az OÉTI és OGYI álláspontjával kapcsolatos véleményüket, és továbbra is sérelmezték a szakértő kirendelésének hiányát.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperesek fellebbezésükben lényegében megismételték az alperesi és elsőfokú bírósági eljárásban előadottakat, novumot lényegében nem adtak elő. A szakértő kirendelése kapcsán azt hangsúlyozta, hogy a felperesek az elsőfokú eljárásban szakértőt nem is kértek. Fenntartotta, hogy az első tárgyalást követően előadottakat nem kellett tiltott keresetváltoztatás folytán az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia. Állította, hogy az elsőfokú bíróság a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján helyesen járt el, helyesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és fogalommeghatározás híján is a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését. Kiemelte, hogy a felperesek fellebbezésükben részben ellentmondó előadásokat is tettek, mert egyrészt nem vitatták a tájékoztatások szövegét, másrészt arra hivatkoztak, hogy azok nem minősülnek gyógyhatás-állításnak, illetve valóságosak voltak és az egészség megőrzésére és helyreállítására vonatkoztak.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogszerűségét a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felperesi fellebbezés és alperesi fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a rendelkezésre álló peradatoknak és bizonyítékoknak az egyenként és a maguk összességében való értékelésével és meggyőződése szerinti elbírálásával helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek keresete nem teljesíthető. Döntésével és annak mindenre kiterjedő, alapos és részletes indokolásával a Fővárosi Törvényszék maradéktalanul egyetért, ezért azt nem ismétli meg. Hangsúlyozza azonban, hogy a felperesek fellebbezésükben az elsőfokú bíróság mérlegelésének okszerűségét, döntésének jogszerűségét megdöntő érveket felhozni nem tudtak.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyes ítéletét a Pp. 254.§-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján helyes indokai folytán helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra utalással hangsúlyozza a törvényszék, hogy a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések a végső fogyasztók, a természetes személyek védelmét szolgálják. Ezért valóban nem szakértői kérdés annak megítélése, hogy valamely élelmiszerről közzétett tájékoztatás milyen hatást válthat ki a fogyasztókból. A fehérvérsejtek ölképességének fokozódásáról, a betegségek távol tartásáról szóló a vírussal, baktériummal fertőzött, illetve tumorossá vált sejtek elpusztításához fűződő reményt keltő kifejezések nyilvánvalóan gyógyhatás-állítások. Az ivóvízként, illetve fürdőkúrában való alkalmazáshoz fűzött tájékoztatások is nyilvánvalóan egészséghatás-állítások. Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy jogszabályi tilalom vonatkozik arra, hogy élelmiszernek gyógyhatást tulajdonítani nem lehet. Az egészségre vonatkozó tiltott állítás továbbá, ha valamely élelmiszernek vagy élelmiszercsoportnak a tájékoztatás azt a hatását sugallja vagy sejteti, hogy az élelmiszer és az egészség között összefüggés van. A felperesek e vonatkozásban sem cáfolták az alperesi határozatban foglalt kijelentéseik tartalmát. Töretlen az ítélkezési gyakorlat abban is, hogy bármely tájékoztatásra vonatkozó igazolásnak a tájékoztatás közzétételét megelőző időszakban már rendelkezésre kell állnia. Egyrészt ilyen eredmények nem álltak a felperesek rendelkezésére, másrészt a vizsgált időszakban jelentek meg, ezért a tartalmuk az ügy megítélése szempontjából irreleváns. Csak annak van jelentősége, hogy tiltott gyógyhatás-állítások és egészséghatás-állítások jelentek meg, amelyek jogsértő voltát az alperes megállapította, és ami miatt a felperesekkel szemben bírságot szabott ki.

A felperesek által sérelmezett törvényi fogalommeghatározás kapcsán az alábbiakra utal a törvényszék. A gyógyhatás az Akadémiai Értelmező Szótár szerint gyógyító hatást jelent. Az állítás pl. valamely kijelentés tartalmát jelenti. A gyógyhatás-állítás tehát a népszerűsített termék gyógyító hatással való összefüggésbe hozatalát jelenti. A felperesek pedig pontosan ezt tették a KAKUN víz és KAKUN Sport víz kapcsán.

A sikertelenül fellebbező felperesek a Pp. 78.§-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján kötelesek megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit, a Pp. 82.§-ának (1) bekezdése alapján egyetemlegesen. Külön-külön kötelezte továbbá a másodfokú bíróság a felpereseket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39.§-ának (3) bekezdés b) pontja és 46.§-ának (1) bekezdése alapján megállapított mértékű fellebbezési illeték viselésére a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése szerint. A fellebbezési illeték mértékének meghatározásakor az Itv. 43.§-ának (3) bekezdésére tekintettel a másodfokú bíróság az I. illetve II. rendű felperessel szemben kiszabott bírság mértékét vette alapul.

Budapest, 2015. évi november hó 25. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. a tanács elnöke, előadó dr. Matheidesz Ilona s.k. bíró
dr. Sára Katalin s.k. bíró